

OM INKLUDERA

Inkludera samarbetar med sociala entreprenörer för att bygga hållbara organisationer som inkluderar människor i samhället. Vi har sedan 2011 arbetat med att professionalisera sociala verksamheter, paketera deras starka lösningar till tjänster, hjälpa dem att leverera med kvalitet – och växa.

Vårt mål är att nya idéer ska bli nationella lösningar – och det sker i huvudsak genom samarbeten med offentlig sektor.

Under 2019 uppgick våra verksamheters försäljning till 54 miljoner kronor, och de hade avtal med 80 unika kommuner och stadsdelar runtom i Sverige. Försäljningssumman utgör hälften av verksamheternas omsättning. Andra halvan består av offentliga bidrag och privata donationer. Våra verksamheter jobbar med över 25 000 personer i utsatta målgrupper.

Inkludera är en ideell organisation.

VARFÖR FÖRSÄLJNING?

Sociala företag arbetar ofta för att lösa utmaningar som faller inom offentlig sektors uppdrag. När sociala företag bidrar till förvaltningars förmåga att uppnå sina mål skapar de ett stort värde för det offentliga. Då finns det också ett uppenbart intresse från offentlig sektor att köpa tjänsten igen. Det bidrar i sin tur till att skapa finansiell hållbarhet för de sociala organisationerna.

Till försäljning räknar vi alla långsiktiga och skalbara finansieringsmöjligheter en offentlig aktör har. I praktiken innebär detta oftast Idéburna Offentliga Partnerskap (IOP) eller upphandling.

Vi tycker bidrag är en viktig finansieringskälla, men särskiljer den från försäljning. Försäljning kopplar tydligt till en motprestation, medan bidrag ofta kommer med mindre krav på vilka resultat som ska uppnås. Bidrag delas dessutom ofta ut utifrån en bestämd pott pengar som inte påverkas av hur väl man levererar, vilket gör det svårt att bygga en hållbar finansiering på enbart bidrag.

FINANSIERINGSFORMER

Offentliga aktörer har fem olika sätt att finansiera sociala innovationer:

- * Bidrag
- * Upphandling
- * IOP
- * Sociala investeringsfonder
- * Sociala utfallskontrakt

Detta häfte fokuserar på upphandling och IOP som, tillsammans med bidrag, idag är vanligaste finansieringsformerna för offentliga aktörer som väljer att finansiera social innovation.

BIDRAG

Bidrag är ett utmärkt sätt för kommuner att stimulera och stödja ideella organisationer som utför bra och värdefulla aktiviteter som ligger utanför förvaltningens uppdrag. För ideella föreningar är bidrag ett viktigt komplement till försäljning eftersom bidrag möjliggör aktiviteter som ligger utanför förvaltningens direkta mål, och därmed budget.

Eftersom bidrag utlyses och beviljas årligen är det svårt för ideella föreningar att planera över längre tid, och att klara sig på bidrag som enda finansieringsform.

UPPHANDLINGSMÖJLIGHETER

Det finns tre upphandlingsalternativ – direktupphandling, förenklad upphandling och urvalsupphandling.

Direktupphandling

- Rör avtal som har ett värde under 615 312 kr eller om det råder synnerliga skäl
- I dessa fall behöver en upphandlande myndighet inte göra någon formell utlysning utan kan sluta avtal direkt med en leverantör
- Den upphandlande myndigheten ansvarar för att direktupphandlingarna inte överstiger beloppet

Förenklad upphandling

- Alla leverantörer får delta i anbudsförfarandet och den upphandlande myndigheten har möjlighet att förhandla med en eller flera anbudsgivare
- Upphandlingen genomförs i ett steg

Urvalsupphandling

- Denna typ av upphandling innebär att alla leverantörer har rätt att ansöka om att få komma in med anbud
- Den upphandlande myndigheten gör därefter ett urval och bjuder in ett antal leverantörer att få inkomma med anbud. Myndigheten har möjlighet att förhandla med en eller flera anbudsgivare

Källor: Konkurrensverket, Upphandlingsmyndigheten

Direktupphandling

All social innovation kan direktupphandlas men det vanligaste är insatser till enskilda individer, eller mindre avtal till en större grupp individer.

Vad?	Avtal tecknas direkt med leverantör
När?	Alla insatser
Vilka summor?	Max 615 312 kr, eller 2,1 miljoner kr för tjänster inom välfärd, hälso- och sjukvård liksom socialtjänst
Vanliga lösningar?	Öppenvårdsinsatser till enskilda individer Mindre avtal till större grupp individer (ex. läxhjälp, integrationsinsatser)

Förenklad upphandling/Urvalsupphandling

Förenklad upphandling eller urvalsupphandling används för större avtal och när den offentliga aktören vill jämföra fler leverantörer.

Vad?	Upphandlingsunderlag annonseras i offentlig databas Anbud/ansökan om att få lämna anbud kan läggas av alla leverantörer
När?	Över beloppsgränsen för direktupphandling Fler än en leverantör Interna riktlinjer kräver det Behovet är långsiktigt/återkommande
Vilka summor?	Inga beloppsgränser. Vid summor över tröskelvärdena ska upphandlande myndighet annonsera till alla aktörer inom EU (1,4 miljoner kr för statliga myndigheter, 2,2 miljoner kr för övriga myndigheter och 7,7 miljoner kr för tjänster inom välfärd, hälso- och sjukvård samt socialtjänst)
Vanliga lösningar?	Öppenvårdsinsatser till specifika individer Större avtal till större grupp individer (ex. läxhjälp, integrationsinsatser)

RAMAVTAL

Ett ramavtal avser en generell överenskommelse som ligger till grund för framtida avtal. Den kan tecknas genom såväl förenklad upphandling som urvalsupphandling. En garanti för att en leverantör erhåller ett uppdrag ges inte vid ett ramavtal med flera leverantörer.

Ramavtal är en relativt vanlig avtalsform vid återkommande behov där exakt omfattning kan variera.

Ramavtal oavsett upphandlingsform

Vad?	Ett avtal mellan en/ flera upphandlande myndigheter samt en/ flera leverantörer i syfte att fastställa villkoren för senare tilldelning Ingen garanti att leverantören komma att få uppdrag Ett ramavtal specificerar vilka produkter som ska levereras och till vilket pris, dessa avropas sedan av beställaren efter behov
När?	Standardiserade tjänster Återkommande behov men varierande omfattning
Vilka summor?	Inga beloppsgränser. Vid summor över tröskelvärdena ska upphandlande myndighet annonsera till alla aktörer inom EU (1,4 miljoner kr för statliga myndigheter, 2,2 miljoner kr för övriga myndigheter och 7,7 miljoner kr för tjänster inom välfärd, hälso- och sjukvård samt socialtjänst)
Vanliga lösningar?	Placeringar inom socialtjänsten LSS-insatser Arbetsintegrerande insatser

IDÉBUREN OFFENTLIGT PARTNERSKAP - IOP

IOP är framtaget för att främja innovation och lösningar på komplexa sociala utmaningar. Tillsammans ingår myndighet och en eller flera sociala verksamheter ett partnerskap för att på ett innovativt sätt kunna stötta en utsatt målgrupp. IOP används ofta för lösningar som kräver ett förvaltningsöverskridande samarbete, eller lösningar där det inte finns en befintlig konkurrenssituation eller marknad att beakta.

Vad?	Långsiktigt samarbete som ingås mellan idéburna organisationer och offentliga aktörer
När?	Innovativ lösning Idéburen organisation Samverkan – över sektorer och mellan förvaltningar Båda parter medfinansierar
Vilka summor?	Alla storlekar
Vanliga lösningar?	Lösningar för hela målgrupper, ex: nyanlända, barn i utsatta områden, kvinnor och män som riskerar hederstryck, barn och unga vuxna med funktionsvariation, kvinnor som utsätts för våld

Ett IOP skiljs från en upphandling huvudsakligen i att det kräver mycket samverkan. Genom nära dialog tar den idéburna och den offentliga aktören fram problembeskrivningen, mål och lösning för målgruppen.

Det finns ett fåtal krav som behöver vara uppfyllda för att kunna ingå ett IOP med offentlig sektor.

Kriterier för att ingå ett IOP

- * Verksamheten sker på initiativ av den idéburna organisationen
- * Verksamheten är ett led i att förverkliga ett politiskt program eller plan, där de idéburna organisationerna särskilt nämns
- * Verksamheten inte kan ses som en del av det normerade föreningsbidraget
- * Det inte finns en marknad eller en konkurrenssituation att vårda
- * Bägge parterna är med och finansierar verksamheten (via pengar eller andra insatser)
- * Verksamheten detaljregleras inte från kommunen
- * Verksamheten avses att drivas under längre tid

Källa: FORUM Idéburen organisationer med social inriktning

*Läs mer om vårt arbete här:
www.inkludera.se*

*Kontakta oss:
nickilina@inkludera.se*